

Φιάλι Τηλεπαιχνίδια

Ορισμός

Θέαμα καθημερινότητας / ιστορίες από τη ζωή. Πρόκειται για τηλεοπτικές εκπομπές στις οποίες καλούνται να εκθέσουν τα προσωπικά τους προβλήματα καθημερινοί άνθρωποι και στις οποίες συχνά συμμετέχουν σύμβουλοι γάμου, ψυχολόγοι, ειδικοί επιστήμονες καθώς και απλοί άνθρωποι ως κοινό. Υπάρχουν βέβαια και πολλές παραλλαγές τέτοιων εκπομπών. Οι εκπομπές αυτές συχνά κατηγορούνται για τον εξευτελισμό της ανθρώπινης προσωπικότητας και την εκμετάλλευση του ανθρώπινου πόνου για λόγους θεαματικότητας. Άλλοι πάλι θεωρούν αυτές τις εκπομπές ως ένα δημόσιο βήμα που δίνει την ευκαιρία να έρθουν στο προσκήνιο διάφορα κοινωνικά προβλήματα που μπορούν να ευαισθητοποιήσουν την κοινή γνώμη.

Που οφείλονται τα υψηλά ποσοστά τηλεθέασης τέτοιων εκπομπών:

- Ικανοποιούν την περιέργεια των θεατών να διεισδύουν στην προσωπική ζωή των άλλων και κυρίως στις σκανδαλοθηρικές πτυχές της.
- Οι διοργανωτές επιστρατεύουν κάθε επικοινωνιακή, ψυχολογική και σκηνοθετική παράμετρο που προσελκύει και συντηρεί το ενδιαφέρον των τηλεθεατών, όπως την αίσθηση της συμμετοχής στην εξέλιξη και την έκβαση του παιχνιδιού αλλά και την καθοδηγητική παρέμβασή τους στα διαδραματιζόμενα.
- Η θεαματοποίηση και η τηλεοπτική βίωση των προβλημάτων των άλλων επενεργεί λυτρωτικά ή τους καθησυχάζει για τα προσωπικά τους προβλήματα.
- Σε μια εποχή ευρύτερης κρίσης αξιών και ιδεολογιών, πολιτικής και κοινωνικής παρακμής έχουν αμβλυνθεί σημαντικά τα πνευματικά, κοινωνικά και πολιτιστικά ενδιαφέροντα των ανθρώπων και κυρίως των νέων.
- Οι θεατές γοητεύονται περισσότερο από την αμεσότητα του ρεαλιστικού θεάματος, παρά από τη θεατρική ή κινηματογραφική απεικόνιση της πραγματικότητας.
- Οι πειστικές βιοτικές συνθήκες, η εξαντλητική υπερεργασία, η έλλειψη επικοινωνίας και το αίσθημα της μοναξιάς στις σύγχρονες καταναλωτικές κοινωνίες έχουν ως συνέπειες τη θέαση χαμηλής ποιότητας εύπεπτων προγραμμάτων και την ανάγκη της ανώδυνης φυγής και εκτόνωσης μέσω των μορφών της νόθης ψυχαγωγίας.
- Οι περιορισμένες έως ανύπαρκτες δυνατότητες επιλογής ενός άλλου προγράμματος εξαιτίας του εμπορικού προσανατολισμού των ΜΜΕ.

Οι συνέπειες της προβολής τους

- Υποβαθμίζουν την αισθητική του δέκτη και προσβάλλουν τη νοημοσύνη του.
- Εθίζουν τα άτομα στην παρακολούθηση χαμηλής ποιότητας προγραμμάτων, προϊόντων υποκοουλτούρας, στο εύπεπτο και αναλώσιμο θέαμα.
- Αποπροσανατολίζουν τους πολίτες από υγιή κοινωνικά και πολιτικά ενδιαφέροντα.

- Δημιουργούν την ψευδή αίσθηση πως η θέαση της προσωπικής ζωής των άλλων συνιστά μέσο ψυχαγωγίας και διασκέδασης.
- Η προβολή τέτοιων εκπομπών νομιμοποιεί και εδραιώνει στη συνείδηση των τηλεθεατών την αντίληψη πως είναι επιτρεπτή η εκούσια εκχώρηση των ατομικών δικαιωμάτων.
- Επηρεάζουν καταλυτικά το άτομο με την προβολή αρνητικών προτύπων:
 - καλλιεργούν την αντίληψη της ευκολίας, του εύκολου πλουτισμού και της άκοπης ανάδειξης και διαποτίζουν τη συνείδηση των νέων με το ιδανικό του ελάσσονος μόχθου.
 - δημιουργούν την ψευδαίσθηση πως η αναγνωρισιμότητα και όχι οι σπουδές και η εργασιακή δραστηριότητα συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων τους.
- Επιδρούν αρνητικά στην ψυχολογική ισορροπία των συμμετεχόντων, γιατί:
 - διαμορφώνουν έναν ιδιότυπο ψυχισμό με όρους που δεν μπορεί να ελέγξει το άτομο.
 - η υπέρμετρη έκθεση στη δημοσιότητα προκαλεί πρωτόγνωρες και συχνά τραυματικές εμπειρίες.
- Αλλοτριώνουν το χαρακτήρα των πρωταγωνιστών, αφού:
 - καθιστούν τη συμπεριφορά τους ελαστική και προσαρμόσιμη στις απαιτήσεις των τηλεθεατών
 - εξοικειώνονται με την υιοθέτηση οποιωνδήποτε πρακτικών για την επίτευξη των στόχων τους
 - υπονομεύουν κάθε έννοια ανιδιοτελούς συντροφικότητας.
- Ευτελίζουν την προσωπικότητα όσων συμμετέχουν επειδή:
 - συνειδητά εκτίθενται ως βορά στην κοινή περιέργεια
 - απεμπλούν τα ατομικά τους δικαιώματα
 - καταρρακώνουν την αξιοπρέπειά τους εξαιτίας της ματαιοδοξίας τους.
- Νομιμοποιείται μέσω των εκπομπών αυτών η υπέρβαση των ορίων διακριτικότητας.
- Σε εκπομπές «τύπου Big Brother» προβάλλονται άτομα χαμηλού πνευματικού επιπέδου χωρίς ιδιαίτερα ενδιαφέροντα, που δε χειρίζονται καλά τη γλώσσα και που αντίθετα δίνουν αρνητικά ερεθίσματα στους δέκτες, ιδιαίτερα στους νέους.
- Άνθρωποι που κυνηγούν το χρήμα και το κέρδος και μάλιστα με εύκολο τρόπο. Προσπαθούν να κερδίσουν πάση θυσία τη δημοσιότητα και την προβολή εκθέτοντας τον εαυτό τους και την προσωπική τους ζωή σε όλο το λαό.
- Πρόκειται για εκπομπές «τηλεσκουπίδια» που ευτελίζουν την ανθρώπινη προσωπικότητα, εφόσον οι άνθρωποι αυτοδεσμεύονται - φυλακίζονται σε ένα συγκεκριμένο χώρο στερούμενοι βασικά δικαιώματα, αναγκάζονται να προβούν ακόμη και σε ταπεινές ενέργειες για να επιβιώσουν. Όλα αυτά προσβάλλουν την ίδια τους την αξιοπρέπεια και αποτελούν αρνητικά πρότυπα για το κοινό και ιδιαίτερα για τους νέους. αφού γίνονται με κίνητρο το άμεσο κέρδος ή τη διασημότητα.
- Μέσω τέτοιων εκπομπών, που συνήθως έχουν αυξημένη τηλεθέαση γιατί διεγείρουν τη διάθεση των ανθρώπων-δεκτών για κουτσομπολιό, προσβάλλεται η αισθητική και η προσωπικότητα του καθενός από εμάς που τα παρακολουθούμε, αλλά και του κοινού που με αυτό τον τρόπο απομακρύνεται από βασικά κοινωνικοπολιτικά ζητήματα και εστιάζει το καθημερινό του ενδιαφέρον σε αυτά τα θεάματα.
- Τα τηλεοπτικά προγράμματα αυτού του τύπου τροφοδοτούν τη θεματολογία και άλλων εκπομπών, πρωινών μαγκαζίνο, μεσημβρινών κουτσομπολίστικων εκπομπών οπότε τα κέρδη από την τηλεθέαση αυξάνονται και μάλιστα με πολύ εύκολο τρόπο.

- Προάγεται, λοιπόν, γενικότερα η σκανδαλοθηρία.
- Στο όνομα του ζωντανού και του απροσδόκητου, οι εκπομπές αυτές προβάλλουν τελικά το ανούσιο, την κοινοτοπία και τελικά το μηδαμινό και άχρηστο, που σε ορισμένες όμως περιπτώσεις γίνεται χυδαίο και επικίνδυνο, γιατί ηρωοποιούνται χαρακτήρες χαμηλής υποστάθμης και οι δέκτες μιμούνται άγωνα ανθρώπους δίχως ίχνος παιδείας και αρετής.
- Οι ίδιοι οι θεατές γίνονται συνένοχοι σε όλο αυτό το παιχνίδι γιατί δέχονται αλλά και αρέσκονται να παρακολουθούν τη ζωή του άλλου σε ευτελείς ιδιωτικές στιγμές της καθημερινότητάς του, τις οποίες συνήθως βιώνει στην οικία του έχοντας το άσυλο του σπιτιού του. Έτσι εθίζονται οι πολλοί σε μια τέτοια διαδικασία και μετατρέπονται σε θεατές αυτής της έσχατης μορφής ομολογίας στην οποία προβαίνουν συνήθως οι πρωταγωνιστές αυτών των εκπομπών, ομολογούν δηλαδή όλα τους τα μυστικά σε όλο τον κόσμο και δε σέβονται τελικά τον ίδιο τους τον εαυτό, επιδιώκοντας δήθεν να τους γνωρίσει ο κόσμος, να συγκινηθεί και να τους βοηθήσει στην προσπάθειά τους για το έπαθλο.
- Οι δέκτες, λοιπόν, οδηγούνται στην αίσθηση ότι μπορούν να καθορίζουν τα πάντα για την τύχη αυτών των ανθρώπων, να αποφασίζουν για το αν θα μάθουν ως δια μαγείας τα προβλήματά τους ή θα εξακολουθούν να ζουν μια ασήμαντη ή δυστυχημένη ζωή. Τους δίνεται, επομένως, η εντύπωση του απόλυτου ελέγχου των πραγμάτων, της απόλυτης εξουσίας.
- Υπάρχουν και άλλα είδη τηλεριάλιτι, αυτά στα οποία οι πρωταγωνιστές εμφανίζονται σε μια ή δύο εκπομπές εκθέτοντας το «προσωπικό ή οικογενειακό τους δράμα» και ελπίζουν στη βοήθεια του παρουσιαστή ή του κοινού για την επίλυση του προβλήματός τους. Οι υπεύθυνοι της εκπομπής παγιδεύουν τους πρωταγωνιστές, εκμεταλλεύονται κι εμπορευματοποιούν τον πόνο τους.
- Τα ίδια τα άτομα εκτίθενται, στιγματίζονται κοινωνικά κι αν δεν καταφέρουν να ξεπεράσουν το πρόβλημά τους ούτε μέσω της δημοσιοποίησής του, απογοητεύονται λόγω της περιθωριοποίησής τους που ακολουθεί και σε κάποιες περιπτώσεις καταλήγουν ακόμη και στην αυτοκτονία.
- Τέτοια είδη εκπομπών φαλκιδεύουν και καπηλεύονται την έννοια-αξία του ανθρωπισμού. Ενώ δηλαδή τυπικά και θεωρητικά επιδιώκουν να απαλύνουν τον ανθρώπινο πόνο και να προσφέρουν βοήθεια, την ίδια στιγμή δε σέβονται ή ακόμη και καταρρακώνουν την προσωπικότητα και την αξιοπρέπεια των προσκεκλημένων τους.
- Τέλος σε ορισμένες περιπτώσεις κατηγορούνται άνθρωποι στους οποίους δε δίνεται η ευκαιρία να απαντήσουν στις κατηγορίες και τελικά, αντί να εδραιώνονται οι ανθρώπινες σχέσεις, χειροτερεύουν.
- Οι εκπομπές αυτές φέρνουν στο προσκήνιο τη σύγκρουση μεταξύ δύο θεμελιωδών δικαιωμάτων, της ελευθερίας της έκφρασης και της προστασίας της προσωπικότητας του ατόμου.
- Η «αυθόρμητη εξομολόγηση» των υποκειμένων που συμμετέχουν στις εκπομπές δε συνιστά έναν πρωτότυπο, μοναδικό και ανεπανάληπτο λόγο αλλά ένα στερεοτυπικά επαναλαμβανόμενο και κατασκευασμένο λόγο. Η «κατασκευή» του λόγου υλοποιείται από την ιδιαίτερη δυναμική της επικοινωνίας που διαμορφώνουν οι συγκεκριμένες εκπομπές, καθώς και από τις τηλεοπτικές τεχνικές του ήχου και της εικόνας. Με αυτή την έννοια, δεν υπάρχει πραγματικότητα αλλά μια κατασκευή της.

- Η σχέση προσκεκλημένου και παρουσιαστή δεν είναι ισότιμη. Το υποκείμενο ωθείται άλλοτε έμμεσα και άλλοτε άμεσα σε αποκαλύψεις σχετικές με την ιδιωτική του ζωή. Όταν διστάζει ή αντιστέκεται, ο παρουσιαστής του ασκεί έντονη πίεση αναλαμβάνοντας το ρόλο του ανακριτή-κριτή.
- Η τηλεόραση αναγορεύεται σε σημαντική ηθική αρχή που υποτίθεται ότι εξυπηρετεί υψηλούς ανθρωπιστικούς σκοπούς. Υποκαθιστά έτσι άλλους κοινωνικούς θεσμούς και φορείς σε σημαντικούς τομείς της ατομικής και κοινωνικής ζωής.

Πώς μπορούν οι νέοι να αντισταθούν

1. Οι νέοι οφείλουν να συνειδητοποιήσουν τις αρνητικές επιδράσεις τέτοιων εκπομπών στην προσωπικότητά τους, που:

- αμβλύνουν τις εσωτερικές αντιστάσεις και αποδυναμώνουν τους πνευματικούς, αμυντικούς μηχανισμούς.
- προσβάλλουν τη νοημοσύνη, υποβαθμίζουν την αισθητική των θεατών, ευτελίζουν την προσωπικότητα των συμμετεχόντων και διασύρουν κάθε έννοια σεβασμού στην ιδιωτική ζωή.

2. Με την ευρύτερη αναθεώρηση του πλαισίου αξιών που θα αποδίδει προτεραιότητα στην πνευματική και αισθητική αναζήτηση.

3. Με την πνευματική καλλιέργεια που:

- ενισχύει την κριτική στάση απέναντι σε φαινόμενα ευτελισμού και γελοιοποίησης της ανθρώπινης οντότητας
- αναβαθμίζει την επιλεκτική δυνατότητα του νέου.

4. Με την ανάπτυξη της αισθητικής του:

- αποτιμά την αξία ή απαξία των τηλεοπτικών ερεθισμάτων
- καθιστά διακριτή τη γνήσια από τη νόθη μορφή ψυχαγωγίας
- αναβαθμίζει τα πολιτιστικά ενδιαφέροντα.

5. Με τη διαμόρφωση υγιούς πολιτικής συνείδησης με τον οποία ο νέος:

- αντιλαμβάνεται την αποπροσανατολιστική επίδραση του περιεχομένου τέτοιων εκπομπών και αξιολογεί την αλλοτριωτική τους διάσταση στη συνείδησή του
- διαβλέπει τον κίνδυνο να προκληθεί η αντίληψη του εφησυχασμού και της απάθειας για τα τεκταινόμενα στον πολιτικό και κοινωνικό χώρο.

6. Με τη δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου με δραστηριότητες που:

- διευρύνουν τα πνευματικά και καλλιτεχνικά ενδιαφέροντα
- αναδεικνύουν τις ιδιαίτερες κλίσεις του νέου
- αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής.

Το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή: Η αξία του δικαιώματός αυτού και η παραβίαση του

Ορισμός

Μπορεί κατά τον Αριστοτέλη ο άνθρωπος να είναι «ζώνον κοινωνικόν», πρωταρχικά όμως είναι μια αυθύπαρκτη ύπαρξη. Έτσι, ιδιωτικός βίος είναι ο μυστικός, ο ένδον του ανθρώπου βίος, η σφαίρα της απολύτως προσωπικής ζωής του, ο οποίος αντιδιαστέλλεται από το δημόσιό βίο του ανθρώπου ως ενεργού μέλους του κοινωνικού συνόλου. Επιπροσθέτως, ιδιωτικός βίος είναι το δικαίωμά του στη μοναχικότητα ή να ζει συντροφιά με αγαπημένα του πρόσωπα. Ακριβώς

επειδή το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής είναι μια βασική έκφραση της ελευθερίας του ατόμου, το αναγνωρίζουν και το προστατεύουν όλες οι σύγχρονες δημοκρατικές κοινωνίες. Μάλιστα τεκμήριο δημοκρατικότητας μιας κοινωνίας αποτελεί ο βαθμός σεβασμού αυτού του δικαιώματος, καθώς ο σεβασμός στην ανθρώπινη ύπαρξη είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ατομική και κοινωνική πρόοδο.

Η αξία του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή

➤ Ο ιδιωτικός βίος, η σημαντικότερη πηγή ενός πολύμορφου πλούτου του ανθρώπου, έχει τους αναβαθμούς του. Περιλαμβάνει τον τρόπο με τον οποίο το άτομο συμπεριφέρεται στο συνάνθρωπό του και καταλήγει στην εσωτερική ζωή, στο πώς ζει με τον εαυτό του, το πώς δημιουργείται, αναπτύσσεται, εκδηλώνεται αυτή η μυστική ζωή στη συμπεριφορά του ατόμου. Στο σύνολο αποτελεί μέρος της προσωπικής ύπαρξης. «Με την εσωτερική του ζωή ζει το δράμα της συμφιλίωσης ή της διαμάχης με τον εαυτό του, της ένταξης ή της απομάκρυνσής του από την κοινωνία.

➤ Με αυτήν την έννοια, προστασία του ιδιωτικού βίου είναι όχι μόνο το απαραβίαστο της προσωπικότητας αλλά και το ασφετέριστο του πλούτου της, υλικού και πνευματικού. Γι' αυτό η ελευθερία της προσωπικότητας είναι μια αρχή που διέπει όλο το δίκαιο, η σημαντικότερη γενική ρήτρα αισθήματος δικαίου. Η προσωπικότητα, η προσωπική ελευθερία χαράσσει τα όρια της ελευθερίας των άλλων. Κανείς δεν μπορεί να θίξει την προσωπικότητα του άλλου, να άρει την ελευθερία του, να απαλλοτριώσει και να δεσμεύσει την προσωπικότητά του με σύμβαση ή άλλη δικαιοπραξία. Η γενική αυτή ρήτρα, λοιπόν, χαράσσει τόσο τα όρια του απαλλοτριωτού όσο και τα όρια του απαραβίαστου του προσώπου.

➤ Η ελευθερία της προσωπικότητας είναι όχι μόνο γενικής ισχύος αλλά και διαφοροποιητικός παράγοντας, η βάση κάθε συστήματος δικαίου.

➤ Η σφαίρα αυτή ανέκαθεν προστατευόταν από τις ιθύνουσες τάξεις που εμπνέονταν από τις δημοκρατικές αξίες. Στην Ελλάδα το άρθρο (9) του Συντάγματος κατοχυρώνει κατά τρόπο απόλυτο το δικαίωμα του ατόμου στον ιδιωτικό βίο: «Η ιδιωτική και οικογενειακή ζωή του ατόμου είναι απαραβίαστη», αναφέρει ρητά.

Ιστορική αναδρομή

Η ελευθερία της προσωπικότητας είναι μια νέα ιδέα. Νέα όχι στην επινοήσή της, εφόσον ο αγγλικός διαφωτισμός είναι ο εφευρέτης της - Λοκ και Χιουμ - αλλά στην αποδοχή της ως βασική αξίωση της ανθρώπινης δικαιοσύνης. Το δικαίωμα του ιδιωτικού βίου είναι το πιο πρόσφατο απόκτημα του νομικού μας συστήματος, κυρίως στην Ευρώπη. Πρώτο βήμα αποτέλεσαν οι ποινικές διατάξεις για το αξιόποιο της συκοφαντίας και της εξύβρισης. Δεύτερο βήμα ήταν η επίταση των ποινών, τρίτο βήμα - στα τέλη του 19^{ου} αιώνα - η νομοθεσία πάταξης του αθέμιτου ανταγωνισμού στο εμπόριο, όπου η επαγγελματική επίδοση του εμπόρου ήταν εκτεθειμένη σε κάθε λογής συκοφαντία, υπονομευτική διάδοση ή κλοπή μυστικών. Τέταρτο και τελευταίο βήμα υπήρξε η απονομή ή αναγνώριση από το νομοθέτη ενός γενικού δικαιώματος προσωπικότητας στο άτομο, πέρα από ένα ήδη θεσπισμένο σύνολο δικαιωμάτων προσωπικότητας, που αναφέρεται πλέον σήμερα σε όλες τις εκφάνσεις της ανθρώπινης προσωπικότητας.

Διαπίστωση παραβιάσεων του ιδιωτικού βίου:

Η φύση του προβλήματος

Ενώ το δικαίωμα ιδιωτικής ζωής, ως βασική εκδήλωση της ελευθερίας του ατόμου, αναγνωρίζεται και προστατεύεται από τις σύγχρονες δημοκρατικές κοινωνίες, ταυτόχρονα συνιστά περιορισμό του δικαιώματος των άλλων για πληροφόρηση πλευρών της προσωπικής ζωής των συνανθρώπων τους, από τη στιγμή που κάτι τέτοιο προωθεί τα δικά τους συμφέροντα. Έτσι, βρισκόμαστε ενώπιον ενός οξύμωρου προβλήματος, καθώς η προστασία της ελευθερίας του ενός αποτελεί περιορισμό της ελευθερίας του άλλου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της αντίφασης μάς δίνει μια σειρά ευρωπαϊκών Συνθηκών, που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων ανταλλαγές πληροφοριών για τους πολίτες των χωρών της Ενωμένης Ευρώπης μέσω ηλεκτρονικού αρχείου. Σχετικές διατάξεις περιλαμβάνει τόσο η συνθήκη του Μάαστριχτ όσο και η εξειδικευμένη συνθήκη του ΣένγΚεν.

Περιπτώσεις παραβίασης του ιδιωτικού βίου

Στην Ελλάδα αλλά και στις περισσότερες χώρες του πολιτισμένου κόσμου είμαστε μάρτυρες - θύτες και θύματα - μιας άγριας παραβίασης της προσωπικής ζωής από παντοειδείς εισβολείς μιας νοσηρής περιέργειας. Οι κίνδυνοι που απειλούν να καταλύσουν την ιδιωτικότητά μας πολλαπλασιάζονται ταχύρρυθμα σε όλους τους χώρους και τις εκδηλώσεις της ζωής μας:

- Η ηλεκτρονική παρακολούθηση με τη βοήθεια της τεχνολογίας έχει μπει προ πολλού στη ζωή μας, επιβεβαιώνοντας τις ζοφερές προβλέψεις του Όργουελ. Υπέρυθρες ακτίνες δίνουν τη δυνατότητα να γινόμαστε ορατοί μέσα από τοίχους, φωτογραφικές μηχανές - τηλεσκόπια δίνουν τη δυνατότητα να μας φωτογραφίζουν από μεγάλη απόσταση, υπερσύγχρονα ηχοληπτικά μηχανήματα μπορούν να συλλάβουν μακρόθεν διάφορα ηχητικά ερεθίσματα.
- Αυξάνονται οι σκανδαλοθηρικές εφημερίδες που προβάλλουν την ιδιωτική ζωή λαοφιλών προσώπων
- Ακόμα, και στις σοβαρές εφημερίδες αυξάνονται οι παραπολιτικές στήλες, που διαστρεβλώνουν την πολιτική ενημέρωση του πολίτη. Έτσι, το ιδιωτικό επισκιάζει το δημόσιο. Το ευρύ κοινό ενδιαφέρεται περισσότερο για την ιδιωτική ζωή των πολιτικών και λιγότερο για τη δημόσια δράση τους.
- Φιλόδοξοι δημοσιογράφοι, ανενδοίαστα, με τη μάσκα του κήνσορα της ιδιωτικής ζωής μας και με τη δύναμη του μικροφώνου και της κάμερας, εκμεταλλευόμενοι συχνά την επιθυμία του κοινού να κάνει έκθεμα τη ζωή του, συνθέτουν το ρέκβιεμ της ιδιωτικότητας με μια συνέντευξη ή έρευνα που θα «σοκάρει», όπως ισχυρίζονται.

Αίτια

- Ευθύνη για τη δημοσιοποίηση της ιδιωτικής του ζωής έχει και ο ίδιος ο πολίτης, όταν τερπόμενος από την προβολή και τη διαφήμιση που του κάνουν τα ΜΜΕ, αποδέχεται την απαλλοτρίωση του ιδιωτικού του χώρου, προκειμένου να κρατηθεί στο επίκεντρο της επικαιρότητας.
- Αλλά και όλοι όσοι, καταβροχθίζουν ευωχούμενοι το «εύπεπτο έδεσμα» της ιδιωτικής ζωής των άλλων κατατρύχονται από συμπλέγματα αρρωστημένης περιέργειας και μνησικάκης κατωτερότητας, με τα οποία σε πολλές περιπτώσεις εξυπηρετούν άκοντες ιδιοτελή συμφέροντα.
- Η κυριαρχία των καταναλωτικών προταγμάτων καθορίζει όλες τις εκφάνσεις της ιδιωτικής ζωής μας, εμπορευματοποιώντας τις πιο απόκρυφες στιγμές μας. Η θεληματική απεμπόληση του προσωπικού στο βωμό της θεαματικότητας συνάδει προς το πρότυπο της εποχής: «η ιδιωτική

ζωή πουλάει περισσότερο από τη δημόσια». Η εξάρθρωση των μηχανισμών της ηθικής ζωής του ανθρώπου καθιστά το φαινόμενο της παραβίασης του ιδιωτικού χώρου καθημερινό σύνθημα φαινόμενο. Έτσι, για άλλη μια φορά επιβεβαιώνεται ο λόγος του ποιητή: "Ο άνθρωπος είναι μαλακός, ένα δεμάτι χόρτο... Ο άνθρωπος είναι μαλακός και διψασμένος σαν το χόρτο, άπληστος σαν το χόρτο". (από το ποίημα «Τελευταίος σταθμός» του Γιώργου Σεφέρη).

➤ Στην εποχή μας βιώνουμε τον πληθωρισμό της παρεξηγημένης δημοκρατικότητας λόγω ελλειπών πολιτικής παιδείας. Έχουμε φτάσει στο σημείο να ταυτίζουμε το δημοκρατικό κοινωνικό έλεγχο με την ωμή παραβίαση της ιδιωτικής ζωής. Το ψυχοπαθολογικό αυτό σύνδρομο που πάντα σοβούσε, γνωρίζει σήμερα πρωτοφανή έκταση με την εξάπλωση των ΜΜΕ και την προϊούσα αδιαφορία για όσα σημαντικά δρώμενα συντελούνται γύρω μας.

Συνέπειες:

➤ Αυτή η διαδικασία χορτασμού του συνόλου από τα στοιχεία του προσωπικού βίου του ανθρώπου, αυτός ο διαμελισμός της ιδιωτικής ζωής και η κατάλυση του αβάτου της, σέρνουν ή ωθούν την ανθρωπότητα προς έναν τυραννικότατο ολοκληρωτισμό χειρότερο από αυτούς που έζησε ο αμαρτωλός αιώνας μας

➤ Όταν φαλκιδεύεται ο σεβασμός στον ιδιωτικό βίο του πολίτη με την ανοχή του κράτους, τότε υπονομεύεται ισόποσα και ο δημοκρατικός χαρακτήρας του πολιτεύματος.

➤ Η επισκίαση του δημόσιου από το ιδιωτικό μετατοπίζει το κέντρο βάρους της πολιτικής, καθώς οι πολίτες ασχολούμενοι με τα ιδιωτικά των πολιτικών προσώπων, παραμελούν τα δημόσια και αποπροσανατολίζονται.

➤ Από την άλλη, κάτι τέτοιο ναρκωθετεί τη συμμετοχή νέων ανθρώπων στον πολιτικό στίβο, εφόσον δεν επιθυμούν να μετατρέψουν τη ζωή τους σε τηλεοπτικό «μυθιστόρημα» στην αρένα της δημοσιότητας.

*Σχεδιάγραμμα Έκθεσης
Φάκλιτι Τηλεπαιχνίδια – Παραβίαση Ιδιωτικής Ζωής*